Miguel Serrano

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Miguel Serrano

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Εικονογράφηση:
Julio Escámez

Μετάφραση – Επιμέλεια:
Βασίλειος Τραγάρας

Kukneion Asma

Τίτλος πρωτοτύπου:
Los Misterios

Εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1960, στο Νέο Δελχί της Ινδίας, στην ισπανική, και ταυτόχρονα στην αγγλική, γλώσσα. Την εικονογράφηση επιμελήθηκε ο προσωπικός φίλος του συγγραφέα, Χούλιο Εσκάμες.
Η παρούσα έκδοση αφιερώνεται στην πρώτη εκατονταετηρίδα του
Μιγκέλ Σερράνο
(1917-2017)

Μετάφραση – Επιμέλεια:
Βασίλειος Τραγάρας

*   *   *

Συνέβη πολύ καιρό πριν, πέρα μακριά, μια νύχτα στην πατρίδα μου.

Μου την έφερε νεκρή, στα χέρια της, η μητέρα της. Και τη νυμφεύτηκα. Ναι, διότι μου την έφερε νεκρή, στα χέρια της, καλυμμένη με ένα νυφικό πέπλο. Λίγο πριν, της είχα δώσει το αίμα μου ώστε να ζήσει· μα στην πραγματικότητα, ήταν για να πεθάνει. Διότι όταν το αίμα περνάει κατ' αυτόν τον τρόπο, μούσκεμα από αγάπη, τρέμοντας από οίκτο, τότε περισσότερο σκοτώνει, παρά αναζωογονεί. Τι είναι καλύτερο; Να ζει κανείς με την αγάπη κατεστραμμένη ή να πεθάνει ώστε να καταστεί αιώνια;

Τη σκότωσα εξωτερικά, σωματικά, για να της δώσω την ψυχή μου, για να ζήσει μέσα στην ψυχή μου, όπως ο ουρανός. Για να ζήσει μέσα μου. Ήταν το αίμα μου που τη σκότωσε. Το ταραγμένο αίμα μου εντάθηκε, ξέσπασε σε αγκαλιές, σε λυγμούς, έφτασε μέχρι την τρέλα.

Τι είναι το αίμα; Αχ, πραγματικά, δεν ξέρω! Μα εκείνη τώρα βρίσκεται εκεί, και κυλάει, κυλάει. Το ξέρω ότι βρίσκεται εκεί και ότι τα χέρια της, σαν φώτα, φτάνουν κατά διαστήματα στην καρδιά μου, χαϊδεύοντάς την. Και μια μέρα, εκείνα θα την σταματήσουν για πάντα. Θα γίνει όταν τα δάχτυλά της σταματήσουν την περιστροφή αυτών των αδιάφορων λεπτοδεικτών. Όταν κάνουν το ακριβές σημάδι. Διότι εκείνη, που ήταν η ζωή, είναι τώρα και ο θάνατος.

Πέθανε τα μεσάνυχτα.

Με μια υπέρτατη προσπάθεια, καθισμένη στο κρεβάτι της, κοίταξε μπροστά, εκεί όπου υπήρχε ένα κενό στον αέρα. Και φώναξε:

«Ιησού, Ιησού, βοήθησέ με…!»

Μήπως είχε έρθει ο Εσταυρωμένος; Έπειτα, εκείνη έπεσε προς τα πίσω και, για μια στιγμή, δεν ήταν πια όμορφη. Μα ήταν εκεί η μητέρα της, η οποία κράτησε το κεφάλι της και είπε:

«Πήγαινε εν ειρήνη, κόρη μου, πήγαινε εν ειρήνη…»

Αργότερα, η μητέρα μου εξήγησε ότι η κόρη της πέθανε από φόβο. Από τον φόβο του θανάτου. Και

ποιος δεν τον φοβάται, κύριε; Μήπως δεν τον φοβόταν κι εκείνος ο Εσταυρωμένος;

Όπως συνήθως, έφτασα νωρίς, νωρίς το πρωί. Και τη βρήκα νεκρή, ντυμένη νύφη. Θεέ μου, εκείνη δεν φοβόταν τον θάνατο, μα τον αιώνιο γάμο, τον γάμο με το αίμα μου. Είναι δύσκολο να είσαι μια σύζυγος σε αυτή τη ζωή, μα είναι πολύ πιο δύσκολο στον θάνατο. Την τρομοκρατούσε η μελλοντική αφοσίωση του θανάτου της με τον δικό μου, ή η αιώνια ζωή της με τον θάνατό μου. Είναι σίγουρο ότι είχε τρομοκρατηθεί. Φοβόταν την αιώνια αγάπη. Φοβόταν την κόλαση μέσα στην ψυχή μου.

Το θυμάμαι λες και συνέβη τώρα. Φίλησα τα χείλη της και έκλαψα, έκλαψα τόσο πολύ, που τα μάτια μου είναι ακόμη κουρασμένα. Μα η μητέρα της δεν το καταλάβαινε αυτό: πίστευε ότι θα έπρεπε να είμαι χαρούμενος, διότι μου παρέδωσε τη νύφη κατά τη διάρκεια του γάμου, ενώ η επικείμενη τελετή θα πραγματοποιούνταν τη συμφωνημένη ημερομηνία. Μα τα δάκρυα είναι κάτι διαφορετικό. Είναι κάτι ανθρώπινο. Ειδικά όταν έχει υπάρξει αίμα και οίκτος για τον τρόμο που νιώθει ένα μικρό πλάσμα, μια γενναιόδωρη ψυχή, που μπροστά στη νύχτα, κλαίει από φόβο. Μπροστά στη νύχτα της πατρίδας μου.

Φίλησα τα χείλη της, και είπα:

«Σε αγαπώ, ω αιώνιο δαχτυλίδι, ω κοπέλα καλυμμένη με πέπλο!»

Στη συνέχεια, ακολούθησε η κηδεία. Και η κηδεία ήταν η τελετή του γάμου. Διότι εκείνη δεν είναι θαμμένη στη γη, μα στην ψυχή μου.

Νυμφευτήκαμε με το φως, εκείνο της αυγής. Τα άλογα, που έσερναν τη νεκρική άμαξα, κάλπαζαν γρήγορα και χαρμόσυνα. Διότι ήταν επίσης τα γαμήλια άλογα. Είδα τις οπλές να χτυπούν το οδόστρωμα. Και από αυτά, από τα άλογα, έρεε η χαρά και η δύναμη. Κουβαλούσαν το εύθραυστο σώμα με χαρά.

Το φέρετρο χαμηλώθηκε κάτω, προς το γη, με δύο λεπτά σχοινιά. Μου ανοίχτηκε, ώστε να δω το πρόσωπό της για τελευταία φορά. Δίπλα από τα κοιμώμενα πέταλα που στόλιζαν το φέρετρο, κάτω από το νυφικό πέπλο και τις χρυσές της μπούκλες, ερχόταν το φως που εκείνη διατηρούσε σε αυτήν τη γη. Και αυτό το φως μου δόθηκε για την κρεβατοκάμαρα του αίματός μου, σαν από ένα χέρι· σαν από δάχτυλα για τον συντονισμό των παλμών του.

Δάχτυλα φωτός.

Μα εγώ έκανα να φύγω, όταν ξαφνικά άκουσα τη φωνή της, από μακριά ή από μέσα μου. Την άκουσα να μου λέει:

«Μη με αφήνεις μόνη, ο γάμος πλησιάζει.»

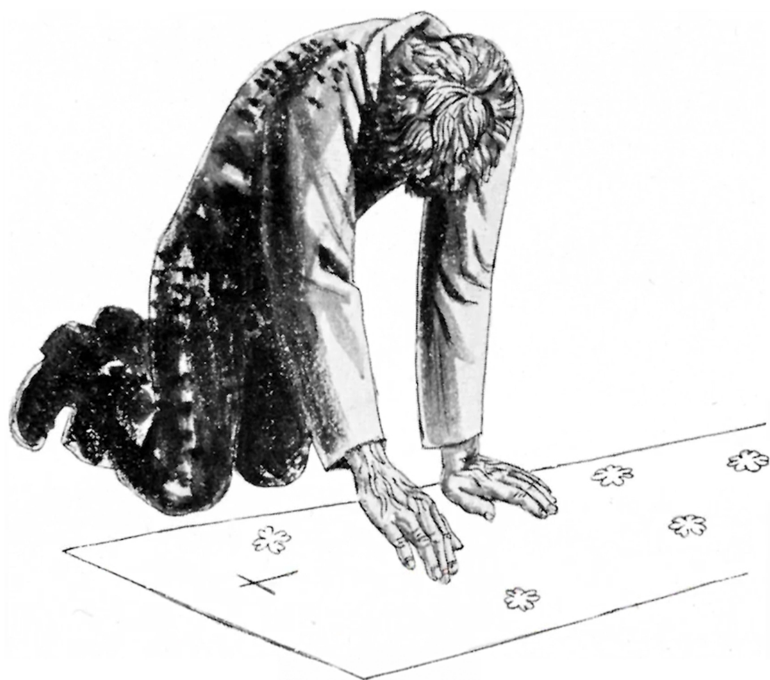
Και τότε, χωρίς κανέναν άλλον, χωρίς δέντρα, χωρίς τη μητέρα της, μόνοι, μαζί με τη σκιά του φωτός, κάτω από τον γεμάτο ήλιο του μεσημεριού, επάνω στο χείλος του τάφου της, ένιωσα ότι νυμφευόμασταν.

Ναι. Εκείνο το αίμα που της είχα δώσει λίγο πριν τον θάνατό της, με την ελπίδα να αναζωογονηθεί και που τη σκότωσε – διότι αυτό το ερυθρό αίμα ήταν για μια χλωμή κοπέλα –, ήταν ακόμη ζωντανό μέσα της, ζωντανό σαν ένα φως, σαν ένας σπόρος, διότι ήταν το αίμα μου που κυλούσε και του οποίου η ώρα δεν είχε ακόμη έλθει. Κι εκείνη μου το επέστρεφε. Εδώ ακριβώς ορίζεται η «αγάπη». Εδώ ορίζεται ο «γάμος». Μου το επέστρεφε με τη μορφή της ζεστασιάς, της εναπομένουσας ενέργειας, που ένιωθα να περνάει από τον θάνατό της στη ζωή μου, από το σώμα της στην ουσία μου. Γι’ αυτόν ακριβώς τον λόγο έχω πει ότι εκείνη δεν βρίσκεται θαμμένη στη γη, μα στην ψυχή μου. Διότι εκτός από την επιστροφή του ζωντανού μου αίματος, εκείνη μου έδωσε, επίσης, το φως του νεκρού της αίματος. Ένα μέρος της αιωνιότητάς της ανήκει σε

μένα… Η τελετή του γάμου πραγματοποιήθηκε στο σκοτάδι του μεσημεριανού ήλιου, στην πίσω όψη του φωτός, εκεί όπου η ζέστη είναι ψύχος και το φως παγωμένο.

Και βρισκόμασταν, ήδη, μακριά από το έδαφος.

Νωρίς, όπως πάντα, πέρα μακριά, μια νύχτα στην πατρίδα μου, άρχισα να παρατηρώ την πτήση των σκοτεινών πτηνών, που πετούσαν ψηλά στον ουρανό. Είχαν μια απαλή διαύγεια. Κοίταξα επίσης χαμηλά. Είδα τα πέταλα που αποχωρίζονταν τον ήλιο, σαν κατά τη διάρκεια ενός φθινοπωρινού φωτός. Και τότε, ήρθε ο Αυγερινός. Έπαλλε βαθιά, από τις χιονισμένες κορυφές· σαν ένα κερί, σαν μουσική. Και στα κύματα του ήχου, αντιλήφθηκα επίσης το χρώμα, το ουράνιο φως. Ένιωσα ότι εκείνη ζούσε εκεί, στις επικράτειες του χρώματος, στον Αυγερινό. Με ακούμπησαν τα δάχτυλά της και με παρηγόρησαν τα χέρια της. Διότι η καρδιά μου έπαλλε εκεί και το αστέρι βρισκόταν μέσα μου. Και τα δάχτυλά της, στο κέντρο αυτής της μακρινής μουσικής, άρχισαν να υφαίνουν έναν χιτώνα για την ψυχή μου· ύφαιναν, ύφαιναν, τη βάρκα, την καρίνα, τον ήχο, τη σκιά που θα μας βοηθήσουν να διασχίσουμε, μια ημέρα, τα τρομερά ύδατα του αιώνιου.

Μα δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε, έτσι, τη γη. Όχι. Η γη είναι αναγκαία για τη μετακίνησή μας. Το γάλα της γης θα πρέπει να ανέβει στα φυτά μας, γεμίζοντας το κύπελλο, αυξάνοντας τον αέρα, γίνοντας, η ίδια, ατμόσφαιρα. Και αυτό δεν μπορεί να γίνει χωρίς εμάς. Εξάλλου, εκείνη δεν γνώρισε τη γη. Κουβέντιαζε τόσο πολύ με τον θάνατο, είχε απορροφηθεί τόσο πολύ σε αυτήν την ιστορία, που δεν είχε χρόνο, δεν είχε ζωή. Η ζωή της ήταν συγκεντρωμένη εκεί, εξ ολοκλήρου, στον θάνατο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο επέστρεψε ο Εσταυρωμένος. Μα εγώ, που την έχω τώρα μαζί μου για πάντα, σκέφθηκα να της δείξω τον κόσμο, να της δείξω τη γη, να συντονίσω τις αισθήσεις μου για κείνη, τα μάτια μου, ώστε να δει μέσα από αυτά. Και ξεκίνησα να περπατάω, ξεκίνησα να βλέπω. Είδα τόσα πολλά, πήγα σε τόσα μέρη!

Ανέβηκα ψηλά, σε ένα βουνό. Στη σιωπηλή κορυφή του, φυτρώνουν φλογερά κρίνα. Τη βοήθησα να περπατήσει στα μονοπάτια του φωτός, ξυπόλητη, μέσα από το χιόνι, περικυκλωμένοι από φλογερά κρίνα. Είδαμε επίσης πτηνά με κυανά στήθη να πετούν ανάμεσα σε δύο κόσμους και να κοιτούν τον άνεμο με ερυθρά μάτια. Μπήκαμε σε πολλούς ναούς και είμαι σίγουρος πως στα μακρύλαιμα αγάλματα, εκείνα που ήταν καλυμμένα με στάχτη, εκείνη αναγνώρισε τον εαυτό της.

Τα είδα όλα αυτά για κείνη. Ωστόσο, μέσα εκεί, εκεί όπου τα χέρια της υφαίνουν, εκεί όπου συγκεντρώνουν τις χάντρες, τα πετραδάκια από κεχριμπάρι, ταξινομώντας τις ισορροπίες, κατασταλάζοντας τα ζητήματα, εκεί, υπάρχει μια σιωπή, που είναι βαριά, που παρασύρει προς το τίποτα. Είναι η φωνή της που με οδηγεί προς βέβαια συμπεράσματα. Είναι τα μάτια της που κοιτούν μέσα στις φλέβες μου, μέσα στα ποτάμια μου, μέσα στις λίμνες μου και που κελαρύζουν τις ημέρες, τις ώρες. Η φωνή της έχει τον απαλό ήχο μιας κλεψύδρας: εκείνη είναι που μου επισημαίνει όσα, ακόμη, χρειάζομαι.

Μα εκείνη δεν γνώρισε ούτε την αγάπη. Την αγάπη στην άλλη μεριά της επιφάνειας του φωτός, την αγάπη της σκιάς. Διότι ήταν υπερβολικά απασχολημένη με το φως… Και είπα στον εαυτό μου: πρέπει να σου την δείξω. Έτσι, λοιπόν, βρέθηκε σε κάθε μου αγάπη, ερευνώντας, ρωτώντας. Της έδειξα όλα όσα μπορούσα, χωρίς να νιώθω άπιστος. Και πώς να είμαι, από τη στιγμή που είμαι ερωτευμένος μαζί της; Εισήλθε στα σώματα όλων των γυναικών, των οποίων τις απολαύσεις βίωσε, αγαπώντας τον έρωτά τους. Εκεί, κατά τη διάρκεια της νύχτας, κάτω στα σώματα, εκείνη ήταν πάντοτε παρούσα. Ένιωθε τη λαχτάρα τους, παρατηρούσε την αγωνία των ονείρων τους. Με

αποχωριζόταν μόνο όταν το αίμα μου μαινόταν. Μα το χέρι της, όχι· μα η κλεψύδρα της, όχι. Αυτά έχουν καλύψει, ολοσχερώς, την καρδιά μου.

Ναι. Συνέβη πολύ καιρό πριν, πέρα μακριά, μια νύχτα στην πατρίδα μου. Μου την έφερε η μητέρα της, νεκρή στα χέρια της. Και σαν ένας κλέφτης μέσα στη νύχτα, στις μύτες των ποδιών της, μου πήρε όλα όσα είχα.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο επέστρεψε ο Εσταυρωμένος.

Και όταν πεθάνω, θα προσπαθήσω, σαν κι εκείνη, να εγερθώ και να φωνάξω προς το κενό της σκιάς:

«Βοήθησέ με, βοήθησέ με, ω κοπέλα καλυμμένη με πέπλο!»

Και όταν το κεφάλι μου πέσει προς τα πίσω, δεν θα υπάρχει κανείς εκεί για να το κρατήσει ψηλά, κανείς, κανείς… Διότι έχω ζήσει μέσα σε όνειρα, είμαι γεμάτος όνειρα, σαν ένας τρελός…

Kukneion Asma

Την έλεγαν Ειρήνη. Για μένα, ήταν η βασίλισσα Παπάν, η οποία εγέρθηκε για να ανακοινώσει στον Μοντεζούμα την επιστροφή του Κετζαλκόατλ. Ήταν επίσης η Αλλουίν, η Υπερβόρεα ιέρεια, που στο νησί της Δήλου εδραίωσε τη δοξασία του Απόλλωνα. Γεννήθηκε ξανά στη Χιλή, ώστε να ξανασυναντηθούμε. Έζησε και πέθανε παρατηρώντας το δέντρο στον κήπο του σπιτιού της. Τα πανέμορφα χέρια της χάιδευαν τα φύλλα του, τα ίδια φύλλα που αναπαράγω στα αντίτυπα αυτού του βιβλίου, ώστε να μπορώ κι εγώ επίσης να τα χαϊδεύω με τα μάτια και την ψυχή μου, ατενίζοντας, ξανά, το αξέχαστο πρόσωπό της, όπως εκείνο υπήρξε την τελευταία στιγμή της ζωής της, εδώ, στην Πατρίδα μου, πολλά χρόνια πριν. Και για να θυμάμαι τα τελευταία της λόγια:

«Είναι στη σιωπή των λευκών κορυφών, εκεί όπου ανθίζει το φλογερό κρίνο της αιώνιας αγάπης…»

…τα οποία απήγγειλα, εν μέσω δακρύων, δίπλα στο νεκρό της σώμα.

Μιγκέλ Σερράνο

Σαντιάγο, Μάρτιος του 2006

